

Vanzelfsprekend duurzaam

Wat voor de oudere generatie nog wat wennen is, is voor jongeren heel vanzelfsprekend. Ze verwachten dat hun school oog heeft voor duurzaamheid. Zo niet dan zetten ze hiertoe aan: met enorm veel inzet en energie.

Door: **Ingrid de Moel**

Niet alleen jongeren op mbo's, hogescholen en universiteiten zetten hun school tot verduurzamen aan; ook heel jonge kinderen in het basisonderwijs doen dat. Louis Zijdeveld, bestuurder van onderwijsorganisatie Mijnplein in Salland: "Voor kinderen is duurzaamheid en de zorg voor de natuur iets heel normaals. Ze vinden het gek als de school daar niets aan doet. En ze komen zelf ook met ideeën hoe het beter kan."

Zonder beleid en budget

Ook veel jonge ouders met kinderen in het basisonderwijs zijn actief bezig de school van hun kind te verduurzamen. Ze steunen de school met raad en daad en zijn soms de actieve aanjager en medefinancier van zonnepanelen en andere duurzaam-

heidsmaatregelen. Er zijn landelijke initiatieven en aanbiedingen om hen te helpen. Bijvoorbeeld Waardevolle Scholen, een initiatief dat zich richt op de gebouwen en de bedrijfsvoering van het onderwijs, de lessen en het gedrag van leerlingen en docenten. Ze gaan er vanuit dat iedereen een steentje kan bijdragen en dat ouders en medewerkers niet hoeven te wachten tot er beleid en budget is. Op hun website is een werkboekje te vinden en ze hebben een campagne gehouden om ouders, opa's en oma's nog meer te activeren om de school van hun (klein) kinderen te verduurzamen. En zo zijn er meer organisaties die scholen van binnenuit willen verduurzamen, waaronder de Coöperatie "Leren voor Morgen" die zich richt op scholen in het PO, VO, MBO en hoger onderwijs. Ook is er

“

Opa's en oma's in actie

het Centrum voor Duurzaamheid dat gratis workshops "Ouders in actie voor duurzaamheid" aanbiedt.

Geen millennial-ding

Ook in het vervolgonderwijs zijn er op het gebied van duurzaamheid veel initiatieven. Om te beginnen de Duurzame Student; een online platform voor en door studenten, dat in 2015 is gestart onder de vleugels van het landelijk studentennetwerk. Ze richten zich vooral op duurzaamheid in het studentenleven; een wat duurzamer levensstijl. Geen geitenwollensokken-gedoe en geen millennial-ding, maar een nieuw normaal. Op de website van dit platform is informatie te vinden over reizen, eten en drinken en winkelen, maar ook artikelen die meer de diepte in gaan.

Green Offices

De studentenorganisatie Morgen richt zich vooral op de onderwijsorganisatie. Ze zetten zich in voor een duurzamer onderwijscurriculum en een duurzamere bedrijfsvoering, waar meer aandacht is voor de circulaire economie met schone energie, mobiliteit en kleinschaligheid. Om hier beweging in te krijgen zijn er Green Offices in het leven geroepen. Dit zijn groepen studenten en werknemers die hun eigen universiteit aanjagen te verduurzamen. Thijs Meulen, van de Dienst Huisvesting bij de TU Eindhoven is positief over deze Green Offices. "Ze helpen het onderwerp op de agenda te zetten en beweging te creëren," legt hij uit. "Een vraag van studenten wordt door het bestuur vaak serieuzer genomen dan wanneer medewerkers het doen. Het commitment binnen de opleiding om te verduurzamen is enorm van belang om vooruit te komen. Je hebt elkaar echt nodig."

Circulaire auto

Betrokkenen inspireren elkaar, juttten elkaar op en helpen elkaar vooruit. Dat werpt zijn vruchten af. Een mooi voorbeeld hiervan zijn de ontwikkelingen van de studenten van de TU Eindhoven. Cas Verstappen, student automotive aan de TU Eindhoven geeft al zijn tijd aan het realiseren van duurzame mobiliteit. "Ik betaal collegegeld maar besteed 40 tot 60 uur aan de ontwikkeling van duurzame auto's. Dat is nog eens het toppunt van vrijwilligerswerk. De afgelopen jaren hebben we met een heel team 5 auto's ontwikkeld, waaronder de ISA, de meest efficiënte auto van Europa," vertelt hij.

"Iedere keer dachten we dat we er waren, maar we ontdekten steeds nieuwe mogelijkheden. Na de ISA kwam de NOVA, 's werelds eerste modulaire auto die je helemaal uit elkaar kunt halen. En dan hebben we LINA uit 2017, 's werelds eerste auto van biobased materialen. In juli van dit jaar gaan we NOAH onthullen: eerste circulaire auto van de wereld waarin we alle eerdere ontwikkelingen combineren. Die auto haalt 120 kilometer per uur en kan 10 tot 20 keer gerecycled worden."

De ontwikkeling van deze auto was mogelijk door crowdfunding en de inzet van heel veel tijd van studenten en docenten. "Ik doe het niet om er rijk van te worden, maar vanuit intrinsieke motivatie," zegt Cas. En hij is zeker niet de enige. Deze generatie is enorm betrokken bij de wereld, zei Jo van Ham, vicevoorzitter van het College van Bestuur van de TU Eindhoven, bij de opening van de Nationale Dag voor de Duurzaamheid in het Hoger Onderwijs in mei 2018. En dat is te merken.

“

Deze generatie is enorm betrokken

Met een beetje lef kun je best wel wat bereiken

De Jonge Klimaatbeweging is een organisatie die sterk in opkomst is. Deze organisatie vertegenwoordigt meer dan 50 jongerenorganisaties. Ze vinden dat de belangen van jongeren en de wereld meegenomen moeten worden om een duurzame toekomst te garanderen. Meike Go, student Epidemiologie aan de Universiteit van Utrecht en bestuurslid van de Jonge Klimaatbeweging, zegt: "De mensen die nu de belangrijke beslissingen nemen, doen dat voor de wereld waarin jongeren straks leven. We vinden het dan ook niet meer dan logisch dat wij, Nederlandse jongeren, bij belangrijke beslissingen over het klimaat betrekken. Om onze stem te laten horen hebben we in mei dit jaar een Jong Klimaatberaad georganiseerd. We willen een systeemverandering en dat is niet eenvoudig. Maar ik heb ervaren dat als je lef toont en een beetje brutaal bent best wel wat kunt bereiken."

SustainaBul

Tijdens deze duurzaamheidsdag werd ook de SustainaBul uitgereikt; een prijs van Morgen, gebaseerd op een ranglijst van Nederlandse Universiteiten en hogescholen op het gebied van duurzaamheid. De lijst is uniek in de wereld. In Nederland is het inmiddels de zesde keer dat hij wordt uitgereikt. Bij het opstellen van de ranglijst wordt gekeken naar het curriculum van de opleiding, maar ook naar zaken als afvalverwerking, hergebruik van attributen en vervoer. Dit jaar deden negen universiteiten en vier hogescholen aan de ranglijst mee.

Danny van der Vlist, bestuurslid Hoger Onderwijs Morgen: "Elke opleiding heeft iets waarin het uitblinkt. Zo heeft Hogeschool van Hall Larenstein haar opleidingen ingedeeld naar de bijdragen die ze leveren aan de verschillende duurzaamheidsdoelen: de Sustainable

MyInepro app, mobiel betalen en meer..

MyInepro biedt naast eenvoudig mobiel betalen bij een printer, kassa, vending automaat, wasmachine en toegang méér functionaliteiten dan alleen betalen. Zo biedt de app ook saldocheck, opwaarderen en een helder transactieoverzicht.

Simpel en snel
De intuïtieve app stelt gebruikers in staat om alle transacties, die zij hebben gemaakt, te zien in hun app en biedt hen de mogelijkheid om zelf printopdrachten middels hun app vrij te geven en direct te betalen.

Voordelen MyInepro

- 24/7 saldocheck
- Transactiehistorie
- Opwaarderen middels iDeal en PayPal
- Printen via de app
- Blokkeren van verloren pas/tag of badge

Download de gratis app in:
Google Play, App Store, Microsoft Store

Inepro BV
0252-744044
info@inepro.com
inepro.com/myinepro

Prijsuitreiking SustainaBul 2018 (Foto: Vera Duivenvoorden)

Development Goals zoals ze door de Verenigde Naties zijn ontwikkeld. Studenten zien dat ook als ze op zoek gaan naar een opleiding.” Maar ook de Technische Universiteit Eindhoven springt er uit met de renovatie van haar hoofdgebouw. Dat wordt niet op gas aangesloten en stoot 80% minder CO2 uit (zie ook Schoolfacilities nummer 5).

Proeftuinen

De Radboud Universiteit Nijmegen is in 2017 gestart met ‘proeftuinen’. Zowel medewerkers als studenten kunnen ideeën inzenden om een concrete bijdrage te leveren aan de

duurzaamheid van de universiteit. De meest creatieve, innovatieve en uitvoerbare ideeën worden beloond met een financiële ondersteuning voor de realisatie van het idee. Dit jaar kwamen er bij de universiteit 29 inzendingen binnen en zijn er drie voorstellen gehonoreerd. Zoals het eerste plan Get Wise: bij de aankoop van een vleesproduct in de Spar wordt direct informatie gegeven over de footprint.

Het tweede initiatief is Recyclebakken, waarbij de student zelf betaalbare afvalbakken willen produceren, omdat de bestaande

recyclebakken erg duur zijn om aan te schaffen. Het derde initiatief is Join the Pipe, een bestaand concept van drinkwaterpunten, dat naar de universiteit gehaald moet worden. “Het project promoot het drinken van kraanwater en het gebruik van hervulbare flesjes, met als doel een eerlijke verdeling van drinkwater en het gebruik van milieuvriendelijk voorverpakt bronwater tegen te gaan,” zegt Van der Vlist.

TU Eindhoven ging er dit jaar met de prijs van door. De Wageningse Universiteit, die meestal won, ging met zilver naar huis, en het brons was voor de Hogeschool Larenstein die vorig jaar tiende werd.

Een beetje school kan tegenwoordig niet meer om de verduurzaming heen en dat gaat verder dan wat zonnepanelen en de PR van de school. Het is een andere manier van kijken, uitproberen en verbeteren op alle aspecten van het onderwijs, zoveel wordt duidelijk tijdens de Dag van de Duurzaamheid in het Hoger Onderwijs 2018 en dat geldt ook voor de scholen zelf. Uit onderzoek blijkt dat de footprint van het hoger onderwijs vooral negatief wordt beïnvloed door het vele vervoer. Benieuwd of het onderwijs daar ook een oplossing voor vindt. ■

WORKSHOP SLIM INKOPEN EN AANBESTEDEN

MEER GRIP OP UW INKOOPPROCES? EFFECTIEF EN RECHTMATIG (EUROPEES) AANBESTEDEN? EN WAT BETEKENEN DE WIJZIGINGEN IN DE NIEUWE AANBESTEDINGSWET VOOR U?

Tijdens de tweedaagse workshop Slim Inkopen en Aanbesteden leert u aan de hand van een concrete casus omgaan met actuele inkoopmethodes, inkooptools en van toepassing zijnde aanbestedingsregelgeving. De workshop heeft een sterk interactief karakter; U gaat samen aan de slag met voorbeelden uit uw praktijk.

ONDERWERPEN

- ✓ Inkoopinstrumenten;
- ✓ Inkoop & organisatieadvies;
- ✓ Inzicht in het inkoop- en aanbestedingsproces;
- ✓ Beginselen van het aanbestedingsrecht;
- ✓ Doel, reikwijdte en structuur van de nieuwe Aanbestedingswet;
- ✓ Verschillende aanbestedingsprocedures;
- ✓ Termijnen Europese aanbestedingsprocedures;
- ✓ Gunnings- en selectiecriteria;
- ✓ Beoordeling van de inschrijvingen.

PRAKTISCH

Data 2018: 30 mei en 6 juni, 7 en 14 november
Tijd: 9.30 tot 16.30 uur
Kosten: € 695,- (ex. btw) 1 dag of € 995,- (ex. btw) 2 dagen
Inclusief lunch & syllabus
Locatie: Zalencentrum NDC den Hommel, Kennedylaan 9, 3533 KH te Utrecht

INSCHRIJVEN?

Voor meer informatie en inschrijven kijkt u op:
www.pro-mereor.nl/diensten/inkoopadvies/inkooptrainingen

Uitslag SustainaBul 2018

